Виходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація ходъ ч. 8 улици Чарнецкого.

Редакція ул. Францисканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лише франковані.

Рекламаціи неопечатані вольні одъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львовскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Газеты Львовскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
за цѣлый рокъ 2 зр. 40 к.
за пôвъ року . 1 зр. 20 к
на чверть року . 60 к
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
за цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к
за пôвъ року 2 зр. 70 к
на чверть року 1 зр 35 к
мѣсячно . 45 к
Поодиноке число 3 к

Ч. 288 | Нинѣ: | Завтра: | 10 мм. | Навеч. Р. Х. | Тира | Емилии | Середа 23 грудня (4 сѣчня) 1892. | Восходъ сонця 7 г. 52 м.; заходъ 4 г. 8 м. Бароm 762 терм. — 9 0 — 16 2° | Рокъ II.

Що то буде дальше?

II.

Коли минувшои осени проявила ся була въ декотрыхъ повѣтахъ всходнои части нашого краю громадна еміґрація селянъ за кордонъ, выкликало се немалу сензацію въ цѣлôмъ краю и заставило многихъ мыслячихъ людей призадумати ся надъ причинами сего небувалого доси у насъ зъявища. Розумѣе ся, що й компетентнѣ власти не могли рôвнодушно глядѣти на се зъявище и зъ свого обовязку мусѣли слѣдити за єго причинами. Рôвночасно понесли ся й въ часописяхъ краєвыхъ всѣлякѣ толки о причинахъ тои еміґраціѣ. Каждый пояснявъ ихъ по своему, якъ знавъ и умѣвъ. Однѣ спыхали вину на другихъ; каждый знавъ щось иншого сказати. Справа ся ще до послѣднихъ днѣвъ не сходила зъ порядку дневного въ краєвыхъ часописяхъ, а на жаль треба сказати, що она обговорювала ся тамъ за мало обєктивно и холоднокровно, за мало предметово и длятого, замѣсть щобы сама справа черезъ публичну дискусію розъяснювала ся, затемнювала ся ще больше; замѣсть щобы успокоювала взворушенѣ умы, ще ихъ больше розъярувала. Такій єсть нашъ поглядъ. Однакожъ и то трактоване справы мало щось доброго въ собѣ; оно хочь й не выказало того ясно, то все таки навело на слѣдъ, що громадна еміґрація нашихъ селянъ за кордонъ сталась наслѣдкомъ не однои, а кôлькохъ причинъ, зъ котрыхъ однѣ могли дѣлати посередно, другѣ же безпосередно. Требажъ ще взяти й то пôдъ розвагу, що деякѣ селяне, котрѣ пôшли були за кордонъ, переходили тамъ заразъ на православіе; робили то такъ въ мигъ ока, не надумуючись богато, не дорожачи своєю прадѣдною вѣрою, католицкою. Сей фактъ мусѣвъ мимо волѣ насунути кождому на гадку, що вѣра католицка въ тыхъ людехъ за мало глубоко вкорѣнила ся, коли они єѣ зъ такъ легкимъ серцемъ покидали ся. Колижъ нагадаємо собѣ тѣ аґітаціи въ користь православія, якѣ свого часу вѣвъ у насъ Наумовичъ и єго товаришѣ, и ту злощасну справу гнилипку; коли зважимо, що у насъ по краю розкидувано и пхано навѣть селянамъ въ руки россійскій перекладъ святого письма; коли наконецъ ще й то зважимо, що у насъ розходили ся тысячѣ примѣрникôвъ часописей, котрѣ явно пропаґували православіе, ба навѣть заохочували до еміґраціѣ за кордонъ и описували тѣ стороны, де нѣбы то нашихъ селянъ рай чекає, и що якъ разъ тѣ часописи заходили навѣть въ домы деякихъ нашихъ священикôвъ: то и щожь дивного, що мусѣла ся конче зродити гадка, що одною изъ причинъ — розумѣе ся, посередныхъ — громадной еміґраціѣ нашихъ селянъ могла бути такожъ мала ревнôсть деякихъ членôвъ руского духовеньства. Рѣчь очевидна, що краєва власть не могла не звернути и на ту причину своеи уваги, але она подаючи то свое спостереженє дотычнôй власти духовнôй не могла и не мала на думцѣ, якъ то добре знаємо, загалу руского духовеньства, не могла и не ґенералізувала свого спостереженя.

То спостереженє краєвои власти, удѣлене верховнôй власти духовнôй, дôйшло до вѣдомости духовеньства. И ось що стало ся: декотрѣ священики замѣсть призадуматись глубше надъ фактами, якѣ у насъ на жаль такъ часто въ некористь греко католицкого обряду проявляють ся, замѣсть войти въ себе и поспытатись себе: Чи дѣйстно и не въ насъ самыхъ яка вина? — й священики взялись писати меморіялъ. А де то стало ся? Въ перемыскôй епархіи, якъ разъ въ тôй епархіи, де и розôгралась справа тучапска. Мы сказали вже попереду, що справа тучапска мала деякѣ характеристичнѣ моменты; нагадаємо теперь, що зъ самого початку, вôдъ коли почала ся была та справа тучапска, появляли ся заєдно вѣсти о нѣй въ „Галицкôй Руси“, часописи звѣстнôй изъ своеи пропаґанды православія и москвофільскихъ аґітацій, и то зъ пôдписомъ о. Барновича. Мы не думаємо тымъ пôдсувати що о. Барновичеви тыхъ самыхъ тенденцій въ єго званю духовнôмъ, якихъ придержуєсь згадана часопись; але все таки мусимо сказати, що въ однои стороны єго звязь зъ тою часописею а

При керници.

Оповѣдане А. К. Лазаревича.

(Дальше.)

III.

Въ пару днѣвъ опôсля говорила Анока однôй изъ своихъ подругъ:

— Я знала, що все стане ся по моєй воли. Алежь бо й дѣвчины такои, якъ я, хочь девять сѣлъ перешукай, а не знайдешь.

По тôмъ выняла изъ-за пазухи зеркальце въ оправѣ и почала закручувати собѣ волосє.

На лихо, коли вступила въ дôмъ Джеладича, не перестала бути такоюжь химерною, якою була и въ батька.

Все она знає лѣпше якъ другѣ, все мусить бути такъ, якъ ѣй то сподобає ся, не хоче робити того, що ѣй прикажуть:

Она мовить:

— Не робила я того у батька! — або:

— Ще чого не стало, та щобъ я на цѣле султаньске войско тѣсто розчиняла! Для мене и для Арсена и одного бохонця хлѣба досыть!

Жѣнки не смѣють ѣй нѣчого сказати. Одна друга може и пожалує ся тамъ передъ чоловѣкомъ, але Радойцѣ або дѣдуневи хтожь бы и посмѣвъ що-то натякнути. Довго терпѣли и скрывали свою недолю. Выручали єѣ въ роботѣ и пôддавали ся єѣ воли. Въ єѣ поведѣнцѣ було щось приказуючого, тиравського, такъ, що слухати єѣ ты мусѣвъ. Може то єѣ краса була тому причиною, що она такъ надъ жѣнками панувала. Єѣ братовы выговорювали на неи въ своємъ кружку, однакъ заступали ся за неи передъ старшими або передъ чужими. И Богъ знає, доки були бы терпѣли безъ ропоту, колибъ Анока, не проживши ще й цѣлыхъ шести мѣсяцѣвъ, не почала дурѣти що разъ дужше. Соромъ и згадувати про деякѣ єѣ псоты. На приклад про те, що она сказала, коли єѣ поклúкали садити капусту, або коли одна зъ жѣнокъ просила єѣ припильнувати дитины. Вкôнци стала домагати ся, щобъ єѣ краще та инакше зодягати. Сарака Арсенъ толкує ѣй, що одежу для всѣхъ купують дѣдусь въ Радойкою, що вôнъ и натякнути не смѣє дѣдуневи про закупно новои вышиваной юпки для неѣ самои. Але она вôдказує, що не вôддала ся за дѣдуня, та що она пôде й батька попросить, щобъ купивъ ѣй, чого доконче потребує, бо єѣ чоловѣкъ такій обôдранець, що и голки не важить ся взяти, не спытавши впередъ дозволу у того старого.

Все те грызало Арсена незмѣрно.

Кобы то она лишь не дивила ся на него тыми своими очима, давъ бы вôнъ собѣ въ нею раду. Бувало заткне вже руку за поясъ, затисне цибухъ въ зубахъ и вхопить за патыкъ, але коли она пôдведе голову и гляне на него, Арсенъ робить ся такій лагôдный, якъ колибъ стоявъ передъ самымъ владыкою. Оттакъ дурѣла Анока що разъ гôрше и гôрше, а все старала ся робити на перекôръ.

Попускала на приклад собакъ до челяднѣ, а тѣ повыжирали зъ горшкôвъ мясо. Не заткнула чопа въ бочцѣ. Спалила хлѣбъ такъ, що цѣлу пѣчь хлѣба прийшло ся выкинути безрогамъ. Въ будденъ убирала ся по святочному. Нѣколи не зверне найменшои уваги на те, що дѣє ся въ дѣтьми; зъ єѣ то причины впавъ дѣтвакъ Йованки до кадки зъ вапномъ. Не попустить никому, всѣхъ попрезывала насмѣшливо. Радойку прозвала кочергою, а дѣдуня сухотами. Що днины зробить якусь псоту, а на всѣ замѣты вôдгрожує ся тымъ, що верне до батька.

Навѣврило ся тѣ жѣнкамъ страшенно, и отъ, коли на Аноку выпало разъ варити по черзѣ обѣдъ, а она пôшла собѣ пôдъ тôй часъ на ринокъ, зôбрали ся всѣ на тайну нараду.

— Не знаю — каже одна — чимъ прогнѣвили мы Бога, що мусимо все те зносити?

— Або я?

— Алежь Господи, тажь то и грѣхъ и нещастє заразомъ!

— Богъ одень хиба може намъ помочи въ тôмъ горю.

— Нѣ, довше такъ бути не може!

— Отъ, пожалуймо ся Радойцѣ, а она вже дѣдуневи скаже.

— Ну, то пожалуй ся, Селено...

— А длячогожь я?

зъ другои переходъ єго парохіянъ на обрядъ латиньскій — то таки на всякій случай характеристична черта въ цѣлôй сѣй справѣ.

Отже саме тамъ, де проявила ся справа тучапска, тамъ и зважились деяки̂ священики заговорити о еміґраціи, хочь она въ ихъ сторонахъ не проявлялась зъ такою елєментарною силою якъ де инде. И отъ яки̂ знайшли они арґументы для свого меморіялу. Сказано тамъ, що народъ невдоволеный, бо чувствує при каждôй стычности зъ „паньствомъ“ и зъ клиромъ латиньского обряда, що єго вѣра єсть „хлопска“; въ него вмавляють при каждôй нагодѣ, що єго вѣра єсть пôдлѣйша вôдъ латиньскои „паньскои“, вôнъ видить, що помѣщики обряда латиньского и высша ихъ служба вôдъ церкви сторонить; въ народъ старано ся вмовити, що єго мова, єго письмо, навѣть єго вѣра єсть „московска“ — а народъ покидає край идучи туды, куды єму показала дорогу та суспôльнôсть, що „шизматицкою“ зове єго вѣру, „московскимъ“ єго письмо и языкъ, „московскимъ“ и „шизматицкимъ“ єго духовеньство. Отсе мали бути мѣжь иншими причины, що спонукали народъ нашъ до еміґраціѣ, а духовеньству не дають можности єѣ спиняти.

Не будемо дальше наводити арґументôвъ зъ того меморіялу; отсихъ кôлька выстане для єго схарактеризованя. Не хочемо такожь заводити полеміки зъ авторами того меморіялу а розберемо лишь обєктивно по высшихъ кôлька арґументôвъ.

Признаємось, що мы ще не чули, щобы хтось нашъ обрядъ, нашу греко-католицку вѣру, называвъ „хлопскою“, а латиньскій обрядъ „паньскимъ“. Кажемо такожь рѣшучо, що такъ не мôгъ бы говорити нѣякій чоловѣкъ интеліґентный, свѣтлый, а тымъ самымъ и латиньскій клиръ; такъ мôгъ бы говорити хиба чоловѣкъ зовсѣмъ темный, необразованый, не маючій понятя о вѣрѣ. Вѣра преці не єсть анѣ „паньска“ анѣ „хлопска“; она для всѣхъ одна, хочь бы й форма єѣ була трохи инша. Але припустѣмъ, що и такъ хтось говорить; то чияжь тутъ вина, що нашъ селянинъ набирає такого переконаня, що легко то въ него вмовити? Сѣйте глубоко въ єго серце зерно правды Христовои, а тогды вôнъ хочь бы и якъ темный спôзнасть, зрозумѣє и буде певно того вѣрно держати ся, що передъ Богомъ всѣ однакові̂; пôдносѣть єго и єго вѣру, а тогды нѣхто не зможе вмовити въ него, що єго вѣра гôрша а латиньска лѣпша. Вôнъ пôзнасть, що они однакові̂ и буде своєѣ держати ся, бо буде єѣ любити. Тымъ арґументомъ, думаємо, выставили собѣ свѣдоцтво убожества ти̂ сами̂, що єго навели въ меморіялѣ.

Сказано дальше, що „помѣщики“ и ихъ высша служба сторонять вôдъ рускои церкви, а народъ то видить.... Се вже злоба, негôдна званя духовного, подиктувала авторамъ меморіялу. Коли властитель бôльшои посѣлости въ селѣ иде до своєѣ церкви, то чей ще не можна сказати, що вôнъ сторонить вôдъ рускои церкви. Хибажь мало то примѣрôвъ, що они идуть такъ само до рускои, якъ и до своєѣ, такъ само причиняють ся датками и жертвами для рускои, якъ и для своєѣ? Тажь о. Барновичь выставивъ своему колятори якъ найлѣпше свѣдоцтво, а мимо того, єго парохіяне єго покинули. Мы знаємо навѣть таки̂ примѣры, де властительки бôльшихъ посѣлостей, хочь и латиньского обряда, суть сестрицями въ брацтвѣ рускои церкви. А вже що до вмовлюваня въ народъ, що єго мова и письмо суть „московски̂“, а вѣра „шизматицка“, то мы бы сказали, що тутъ въ меморіялу вылѣзло шило якъ зъ мѣшка. Простому народови нѣхто не скаже, що єго мова московска, хиба що у такого чоловѣка були бы „не всѣ дома“. Инша рѣчь що до письменнои мовы. Хочете, абы вамъ нѣхто не дорѣкавъ, що она московска, то пишѣть тою, зъ якою васъ Богъ сотворивъ, а не чѣпайтесь чужои. То само можна бы сказати и о „шизматицкôй“ вѣрѣ. Вôдъ коли у насъ таки̂ Наумовичѣ стали „чистити обрядъ“, вôдъ тогды пôшло и то дорѣканє, але оно стрѣчає тыхъ, котри̂ доси ще не забули науки того, котрый ставъ ся зрадникомъ вѣры и свого народу.

Щожь то буде дальше, коли мы будемо такими арґументами, такими способами боронити нашои справы? Чи полѣпшимо єѣ, чи зведемо єѣ до ще бôльшого упадку? Надъ тымъ треба бы добре роздумати.

Переглядъ політичный.

Montagsrevue доносить, що до кôнця сего тыждня мають бути довершени̂ всѣ умовы вôдносячи̂ ся до управильненя валюты въ Австрии и Угорщинѣ.

Проектъ закона о позволеню репрезентаціи повѣтовôй въ Перемышлянахъ затягнути позичку въ сумѣ 10.000 зр., ухваленый галицкимъ Соймомъ, одержавъ Найвысшимъ рѣшенємъ зъ дня 21 грудня 1892 р. Цѣсарску санкцію.

Въ справѣ утвореня бôльшости парляментарнои доносить Fremdenblatt, що сего тыждня розпôчнуть ся нарады насамперѣдъ зъ кождымъ зъ проводирôвъ клюбôвъ окремо, а зъ нихъ ажь выйде спосôбъ поступованя для веденя дальшихъ переговорôвъ зъ партіями; за пôдставу конференціѣ послужить затверджена на последнôй нарадѣ кабінетовôй пôдъ проводомъ Є. Вел. Цѣсаря програма для утвореня сталои бôльшости.

Въ Нѣмеччинѣ померъ проводиръ партіѣ центра Петро Райхенсперґеръ въ 73 ôмъ роцѣ житя. — Цѣсарь Вільгельмъ выѣде дня 8 с. м. до Сіґмарінґенъ на вѣнчанє наслѣдника престола румыньского зъ княжною Маріею Єдинбурґскою и перебуде тамъ до 10 с. м. — Въ копальняхъ коло Зацъ застрайкувало 15.000 робôтникôвъ.

Теперь вже й Нѣмеччина має свои скан-

— Тажь тобѣ сказала, що ты вкрала въ неи хустку?

— А тобѣ, хиба не сказала, що твôй чоловѣкъ сякій та такій?

— Атжежь и Маріяннѣ говорила, що єѣ взяли зъ дѣдôвскои хаты!..

Мабуть и тымъ разомъ не посмѣлибъ були жѣнки пожалуватись, колибъ Радойка не бачила и не чула того всего вôддавна и колибъ самъ Арсенъ на другій день потôмъ, якъ Анока порубала на куснѣ свою новѣсеньку юпку, не пôшовъ до дѣдуня на скаргу.

Арсенъ бувъ чоловѣкъ спокôйный, вôдъ дитины привыкъ до послуху. Вôнъ и дровъ спродати не вмѣє, поки не сказати єму: кôлько має за нихъ правити а за що ихъ вôддати.

Коли Арсенъ вôйшовъ, дѣдусь сидѣвъ самъ оденъ въ своѣй свѣтличцѣ. А що не мôгъ вже нѣчого иншого робити, то лущивъ горохъ.

Арсенъ здôймивъ шапку и пôдôйшовъ, бажаючи поцѣлувати єго въ руку.

Дѣдусь насупивъ ся. Не пôдводить головы, не простягає до него руки, лишь сухо забурмотѣвъ.

— Здоровъ!

— Дѣдуню, прошу васъ... Я... отсе...

Дѣдусь змѣривъ єго понурымъ поглядомъ.

— Я — говоривъ Арсенъ дальше — отсе... прошу васъ... не гнѣвайте ся...

Дѣдо пôдвѣвъ цѣлкомъ голову, трутивъ вôдъ себе гнѣвно кошичокъ зъ горохомъ и процѣдивъ крôзь беззуби̂ уста:

— Знаю о всѣмъ! Що зъ тебе за чоловѣкъ?! Ты не мôгъ порадити собѣ зъ тою... зъ тою...

Замовкъ на хвилину.

— Зъ тою... якоюсь... Хиба хочешь менѣ цѣлый дôмъ розôгнати?

Арсенъ стуманѣвъ и скаменѣвъ, коли почувъ, що дѣдусь вже о всѣмъ знає. Змѣненымъ голосомъ промовивъ:

— Прошу васъ, дѣдуню, не знаю, що нинѣ почати! Простѣть менѣ!

Хотѣвъ поцѣлувати єго въ руку, але дѣдусь швидко єѣ усунувъ.

— Забирай ся — сказавъ — не плюгавь минѣ руки! Чи зъ тебе мущина?!

Арсенъ вôдвернувъ лице до стѣны и закрывъ рукавомъ очи.

— Роби — каже — зô мною и зъ нею, що хочешь. Мене вбий, а єѣ прожени, лишь не вôдтручуй мене вôдъ себе, Бога живого ради!

Борода дѣдуся злегка задрожала.

Хотѣвъ скрыти зворушенє. Вставъ поважно, пôдвѣвъ голову въ гору и подавъ ся трохи на бôкъ.

— Бачишь, сынку, атжежь самъ ты собѣ єѣ выбравъ! Чи я тобѣ казавъ: жени ся або нѣ?

— Нѣ, не казавъ, хранъ Боже! Самъ я у всѣмъ виноватый!

Дѣдуневи знову задрожала борода, однакъ вôнъ все ще старавъ ся задержати повагу.

— Теперь я мушу то направляти, що ты попсувъ.

— Ты при помочи божôй...

— Ну, а коли я не знаю якъ?

Колибъ тутъ була Радойка, она спостереглабъ, якъ довкола дѣдовыхъ поморщеныхъ устъ появила ся дитинно-хитра усмѣшка.

— Якъ Богъ тебе наустить! — говорить Арсенъ.

— Але... ты... єѣ... тее... чи вже тобѣ цѣлкомъ остогидла?

Арсенъ змѣшавъ ся. Мовчанкою хотѣвъ збути то питанє, але дѣдусь ока зъ него не зводить.

— Гôльтай зъ неи...

— Знаю, знаю! Але я питаю, чи вже тобѣ цѣлкомъ остогидла?

Арсенъ мовчить знову. Хотѣвъ поспекатись вôдповѣди, але дѣдусь уперто глядить єму въ очи и мовчить.

— Може — каже Арсенъ — Бурмазъ пестивъ єѣ за надто, знаєте, атжежь одиначка була.

Дѣдови терпцю не стало.

— Чи ты чуєшь, що я тебе питаю?! Питаю тебе: скажи менѣ, чи любишь ты Аноку? То менѣ скажи!

Арсенъ понуривъ голову, заховавъ лице у долонѣ, почавъ рухати раменами, вкôнци сказавъ, затикаючись:

— Не... знаю..

— Ты повиненъ то знати, то вôдповѣдно до того буду єѣ судити. Памятай, щобъ не жалувавъ ся пôзнѣйше и не плѣвъ менѣ нѣсенѣтниць.

— Нѣ, не буду!

— То добре. Иди собѣ теперь. Мушу надуматись.

Хто знавъ дѣда, той зрозумѣвъ бы вôдразу, що вôнъ вже дуже добре знає, що єму почати, та що бувъ своимъ пляномъ цѣлкомъ задоволеный.

IV.

Коли того вечера засѣдали до вечерѣ, всѣ заняли мѣсця по старшинѣ, якъ звычайно. Зъ жѣнокъ крôмъ Радойки не було нѣ одной. Они вечеряли окремо. Лишь по двѣ по три услугували по черзѣ мущинамъ. Отъ и прийшла черга й на Аноку.

Коли двѣ други̂ вносять и выносять стра-

дамы панамскѝ, лишь не знати ще, чи они приберуть тутъ такѝ самѝ розмѣры акъ у Франціи. Часопись Vorwärts оголосила пôдъ заголовкомъ „Сто квітôвъ вельфского фонду“ списъ тыхъ квітôвъ, на котрѝ высокѝ достойники державнѝ, міністры и ґенералы а вôдтакъ и послы побрали значнѝ сумы изъ сконфіскованого майна короля гановерского. Голосы о тôмъ пôдносили ся ще за часôвъ кн. Бісмарка, але той заперечивъ тогды тому рѣшучо.

Libre parol обжаловує Фльокета, що вôнъ велѣвъ выплатити зъ фонду панамского своимъ особистымъ приятелямъ и одному россійскому дипльоматови, а теперь редакторови „Нов. Времени“, суму 500.000 франкôвъ

Новинки.

Львôвъ дня 3 сѣчня.

— **Сестрамъ милосердя** св. Кароля Боромея у Великихъ Очахъ, въ яворôвскôмъ повѣтѣ, удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь 200 зр. запомоги на докôнченє будовы притулку для бѣдныхъ дѣтей.

— **Именованя и перенесеня.** Міністерство торговлѣ именувало почтовыми офіціялами почтовыхъ асистентôвъ: Генрика Мінніха у Львовѣ, Ивана Краткого въ Стрыю, Ив. Крамера и Осипа Лясковницкого у Львовѣ, Ив. Шолайского въ Краковѣ, Волод. Богуша у Львовѣ, Ивана Фіца въ Бялôй, Людвика Галечку, Осипа Крогульского, Теофіля Косоногу, Франца Ґрена и Ив. Помарского у Львовѣ, Болеслава Филясевича въ Краковѣ, Евг. Барона и Оскара Зака у Львовѣ, Стан. Левицкого въ Краковѣ, Овію Візера у Львовѣ, Мих. Барнича въ Бучачи, Тадея Василевича въ Саноцѣ, Кар. Антоневича въ Самборѣ, Волод. Ґаспарского въ Гусятинѣ, Натана Гольдгамера въ Коломыи, Франца Мілера у Львовѣ, Ив. Нивинкевича въ Коломыи, Вінк. Скрудлика въ Живци, Мих. Войтѣховского у Львовѣ, Волод. Зральского въ Краковѣ, Мих. Калитовского у Львовѣ и Волод. Добровольского въ Стрыю. Всѣ остались на своихъ мѣсцяхъ службовыхъ. — Офіціялъ почтовый Жигмонтъ Маковецкій перенесеный зъ Гусятина до Горлиць.

— **Презенты** одержали оо.: Ант. Ковальскій на Новосѣлки гостиннѝ дек. комарняньского, Дан. Пирôгъ на Тиханю дек. дукляньского и Лука Мельникъ на Ольховець дек. дукляньского, въ епархіи перемыскôй.

— **Испытъ зъ державнои рахунковости** зложили пп.: Микола Карачевскій, Стан. Шеферъ и Жигмонтъ Журавскій.

— **Холера**. Зъ Гусятинщины нема нѣякои вѣсти про новѝ выпадки холеры. Въ Будапештѣ трафляють ся поодинокѝ выпадки, такъ само и въ Варшавѣ, въ ґуберніи момжиньскôй, радомскôй, и на Литвѣ щоразъ сильнѣйше, а въ Гамбурґу остро заказали властителямъ готелѣвъ принимати до себе подорожныхъ зъ Россіи и зъ Ґаличины.

— **Въ Пасѣчнôмъ пôдъ Станіславовомъ** вôдбули ся дня 25 грудня загальнѝ зборы членôвъ тамошнои читальнѣ. Новый выбраный выдѣлъ уконституовавъ ся ось якъ: о. Яцикевичъ голова, Бенедикъ Вôнтоникъ заступникъ головы, Гринь Горавскій секретарь, Юрко Стружь бібліотекарь, Гнатъ Ивасютинъ скарбникъ, а заступники выдѣловыхъ Никола Бойчукъ и Гаврило Савякъ. По выборахъ старшины читальнѣ мавъ важный выкладъ делеґатъ станіславôвскои філіи „Просвѣты“ п. Р. Заклиньскій про сады, а опôсля посолъ Іосифъ Гурикъ заохочувавъ читальникôвъ до заложеня крамницѣ громадскои и до ремесла, бо пôдъ мѣстомъ мають до того добру нагоду. Селяне нагородили бесѣдникôвъ гучными оплесками.

— **Зъ Гусятина пишуть намъ:** Въ „Народнôй Часописи“ була вже подана коротка вѣстка про нападъ на почту, котра везла грошѣ зъ Копычинець до Пробôжны. Вѣстку тую треба въ дечôмъ доповнити. Почтарь Михайло Дусь вѣзъ дня 22 грудня почту до Пробôжны. На дорозѣ, може зъ милю вôдъ Пробôжны, стрѣтивъ Дуся Маркусъ Зоммеръ. То бувъ знакомый Дусеви 28-лѣтный жидъ зъ Пробôжны, що звычайно торгувавъ худобою. Вôнъ просивъ Дуся, щобы его завѣзъ до Пробôжны. Почтарь трохи вагавъ ся, але вкôнци приставъ тымъ бôльше, що Зоммера знавъ. Зоммеръ усѣвъ собѣ на санкахъ за Дусемъ и скоро усѣвъ, сейчасъ зачавъ щось вынимати зъ кишенѣ. Дусь думавъ, що вытягає тютюнъ зъ кишенѣ, впрочôмъ не звернувъ на се уваги, бо бувъ зверненый до жида плечима. Наразъ почувъ Дусь выстрѣлъ и въ тôй хвили сплюнувъ, бо куля вылетѣла ему устами. На стôлько мавъ ще силы, що не втративъ памяти, схопивъ лѣвою рукою руку Зоммера, въ котрôй вôнъ державъ револьверъ, и приваливъ его своимъ тѣломъ, бо думавъ, що въ такій спосôбъ довезе его до Пробôжны. Чверть годины ѣхавъ вôнъ такъ; тымчасомъ кровь текла ему зъ устъ и зъ шиѣ, бо куля зранила его въ шию и выбивши два зубы вышла устами. Однакъ Зоммеръ не думавъ втѣкати, чѣпивъ ся сильно Дуся и ждавъ, поки той не омлѣє. А що Дусь справдѣ дуже ослабъ и лякавъ ся зôмлѣня та рабунку, то постановивъ позбути ся розбôйника. Зôбравъ всѣ силы, ударивъ крѣпко Зоммера въ голову и однымъ махомъ скинувъ его зъ саней. Той ще чѣпивъ ся лѣвои руки почтаря и волѣкъ ся такъ при саняхъ зъ якихъ 300 крокôвъ, ажь якъ Дусь ударивъ его батогомъ въ голову, той пустивъ руку. Зоммеръ оставъ на поли, а почтарь доѣхавъ до Пробôжны, вôддавъ въ порядку почту, зголосивъ ся самъ до жандармеріи и оповѣвъ всю подѣю. При оглядинахъ лѣкарскихъ лѣкарь переконавъ ся, що куля зранила Дуся въ лѣву сторону шиѣ понизше дôльнои щоки, вôдтакъ пробила лице, нарушила троги языкъ, выбила два зубы и вылетѣла устами. Марка Зоммера придыбала патроля жандармеріѣ на дорозѣ до Пробôжны. Бувъ зраненый и ишовъ безъ шапки. Коли его зловили, вôнъ казавъ що боронивъ почтаря, котрого напавъ якійсь незнаный жидъ. Коли его привели передъ судю, вôнъ ставъ инакше крутити; кинувъ пôдозрѣнє на бувшого почтмайстра, будьто бы вôнъ намовивъ его до рабунку. Однакъ почтмайстеръ доказавъ, що Зоммеръ неправду каже. Зраненый Дусь має ся вже лѣпше и натеперь не грозить ему нѣяка небезпечнôсть. Въ зелѣзнôй скрини, котру вôнъ вѣзъ, було того дня 15.000 зр., призначеныхъ для торговцѣвъ худобы въ Пробôжнѣ. Про тѝ грошѣ Зоммеръ знавъ, бо довѣдувавъ ся у кождого купця, чи волы продавъ. Передъ кôлькома мѣсяцями щезъ зъ почты межи Копычинцями а Пробôжною листъ грошевый зъ 2000 зр. а злодѣя тогды не выслѣджено. Отже пôдозрѣвають, чи то не була справка Зоммера. Вѣсти тѝ подаю пôсля зôзнань Дуся въ судѣ. *П.*

— **Про читальню „Просвѣты“ въ Турцѣ** пôдъ Коломыєю доносить Gaz. kołomyjska: Читальню „Просвѣты“ въ Турцѣ заложивъ народный учитель п. Михайло Корневичъ и о. Гарасимовичъ. До читальнѣ належать Русины и Поляки. Основателѣ мають намѣръ злучити єѣ познѣйше зъ кружкомъ рôльничимъ и вже теперь о то старають ся.

— **По стратѣ милого.** Зъ Новоселицѣ на Буковинѣ доносять: Недавно прибувъ тамъ молодый аґентъ торговельный Илія Старъ и тяжко занедужавъ. Въ Черновцяхъ лишивъ вôнъ свою суджену, панну Ґарфункель. На вѣсть о недузѣ милого покинула она потайно дôмъ родичѣвъ и прийшла до Новоселиць ходити коло милого. Не вôдступала его нѣ въ день нѣ въ ночи, однакъ се не помогло. Молодый Старъ по тяжкихъ мукахъ вôддавъ духа на єѣ рукахъ. По его смерти попала дѣвчина въ таку розпуку, що въ кôлька годинъ по его смерти пôдрѣзала собѣ горло и померла.

Телеграмы.

Вѣдень 3 сѣчня. На вчерашнôмъ обѣдѣ дворскôмъ явили ся: нунцій Галімберті, амбасадоры Нѣмеччины, Франціѣ и Испаніѣ и послы Баваріѣ, Віртемберґіѣ, Швайцаріѣ, Сербіѣ и Монако. Є. Вел. Цѣсарь, принимаючи депутацію Магометанъ зъ Босны, прийшовшу зъ подякою за основанє шеріятскои школы судейскои въ Сераєвѣ, сказавъ, що переконаный о льояльности Магометанъ, буде завсѣгды пôдпирати ихъ культурнѝ и религійнѝ интересы и высказавъ свою радôсть зъ поступу въ Боснѣ.

Парижь 3 сѣчня. Пôсля Cocarde наставъ межи міністрами Ріботомъ и Буржоа поважный роздоръ и въ наслѣдокъ того розпавъ ся кабінетъ на два таборы. Бурдо и Фрейсіне думають уступити.

Берлинъ 3 сѣчня. Пôдчасъ новорôчного принятя, сказавъ цѣсарь Вільгельмъ до ґенералôвъ, що уважає нову реформу войскову за конечну зъ войсковыхъ и політичныхъ взглядôвъ, и стоить рѣшучо при ней. Того вôнъ не стерпить, що офіцеры (очевидно кн. Бісмаркъ) опонували противъ предложеня войскового.

Сарбрікенъ 3 сѣчня. Зборы робôтникôвъ ухвалили дальше страйкувати; лишь 4546 робôтникôвъ взялось знову до роботы.

…вы та подають на питки, она пôдперла плечима дверѣ и скробле ся по носѣ.

Дѣдусь недивить ся на неи. Всѣ мовчать. Лишь у Радойки бє ся мôцно серце. Анока не догадуєсь нѣчого.

По вечери почали люде хреститись и ждуть лишь на дѣдуня, щобы встати.

Дѣдусь вôдсунувъ вôдъ себе кусникъ хлѣба, ложку и вилки, а нôжь встромивъ до пôхвы. Пôдперъ ся лôктями, водить по всѣхъ очима, вкôнци спинивъ поглядъ на Аноцѣ.

Въ нѣй щось дрогнуло, опустила руки. Выпростувалась и хотѣла выйти вже зъ комнаты.

— Зажди но, дочко — гукнувъ дѣдъ незвычайно звôнкимъ голосомъ.

Всѣ затремтѣли.

Тымъ самымъ голосомъ говоривъ дѣдо дальше:

— Ты, дочко... зъ тобою, чую... видить ся менѣ, що тобѣ тутъ зле въ моѣмъ домѣ та зъ моими людьми?

Хто бачивъ, щобы жѣнка що вôдповѣдала? Мовчить и Анока, тôлько за груди вхопилась рукою, що ажь нôгтѣ впили ся у тѣло.

Дѣдусь говорить дальше знову тымъ самымъ голосомъ и зô спокôйнымъ видомъ:

— Не стерплю того, поки живъ! Не допущу до того, щобъ мôй дôмъ ставъ для кого небудь зъ моихъ дѣтей тюрмою. Чую, що тебе тотѝ жѣнки (вказавъ бородою на челядню) напастують и кривдять. Але я тутъ господарь!

Анока замѣчає якусь злобу на поморщенôмъ дѣдовôмъ лици и крôмъ погорды вôдчуває вперве якійсь лякъ.

— Шукають зачѣпки зъ тобою. Всѣ хотѣлибъ, щобъ ты всѣмъ за нихъ журила ся и працювала. Якъ колибъ ты прийшла зъ дѣдôвськои хаты.

Вôнъ робивъ ся мало по мало такій ласкавый, такій лагôдный, що Аноцѣ почало волосє на головѣ дубомъ ставати.

— Але и того не стерплю. Старый я и немôчный и тяжко менѣ зъ такими людьми раду собѣ давати. Та й не хочу вже того.

Єго лице набрало острого выразу, а уста почали дрожати. Вôнъ почавъ страшно и глухимъ голосомъ кричати:

— Всѣмъ вамъ (слухай и ты, Радойко, и ты, Благоє, и всѣ прочѝ) — всѣмъ вамъ и жѣнкамъ вашимъ приказую, щобъ у всѣмъ слухали онъ тои — вôнъ вказавъ рукою на дрожачу, якъ тростина Аноку — и хочу, щобъ она нѣчого менѣ дома не робила. Най паньскихъ ручокъ не валяє. Най навѣть вина нѣколи не наточить! И Богъ нехай пôбє того, хто бы єѣ въ чôмъ небудь не послухавъ, або скривдивъ єѣ на найменшôй дрôбници.

Вôнъ схопивъ ся зъ мѣсця. Бѣдный старый! Поважный, а таки смѣшный та нужденный. Выходячи зъ свѣтлицѣ дрожавъ, якъ дреглѣ.

Всѣ перехрестили ся. Повставали вôдъ стола. Всѣ мовчки и осторожно выминали Аноку, дôткнути еи бояли ся.

(Конець буде.)

За редакцію вôдповѣдає **Адамъ Креховецкій**

ИНСЕРАТЫ.

Оречене хемічнои лябораторіѣ кор. стол. мѣста Львова.

Незрôвнану добрôсть тыхъ дутокъ доказує отсе оречене хемічнои лябораторіѣ кор. стол. мѣста Львова.

Дутки гігієнічнѝ **С. В. Немойовского** не заключають въ собѣ нѣякихъ шкодливыхъ здоровлю складовыхъ частей.

Ч. 18148. 1892

До пана Степана Верушь **Немойовского**, фабриканта дутокъ циґаретовыхъ у Львовѣ.

Зъ порученя маґістрату зъ дня 24 марця 1892 ч. 19148 розслѣдôвъ я надôсланый Вами циґаретовый папіръ, означеный водною написею: **„С. В. Немойовскій“** и пересвѣдчивъ ся, що не мѣстить жадныхъ невластивыхъ складникôвъ и такъ пôдъ вагл домъ выдаваного процету попелу якъ и повстаючого дыму вôдповѣдає зовсѣмъ всѣлякимъ вымогамъ гігієнічнымъ.

Зъ мѣскои лябораторіи хемічнои.

Львôвъ дня 30 марця 1892.

Видѣли въ превидіи Маґістрату:

Мохнацкій в. р. президентъ.

Дръ М. Д. Вонсовичь в. р. заприсяженый хемикъ мѣск. и суд.

До кождого пуделка дутокъ, заосмотреного фірмою **С В Немойовскій**, долучає ся повысше оречене хемічнои лябораторіѣ кор. стол. мѣста Львова.

Остерѣгає ся передъ наслѣдованемъ.

115

Набути можна въ склепахъ **С. В. Немойовского** у Львовѣ: Театральна 3, Ягайлоньска 6; въ Краковѣ Суконниця 28 и у всѣхъ значнѣйшихъ торговляхъ и трафікахъ.

Прилады до голеня (за помочею котрыхъ кождый, хочь бы найменше вправный, може обголити ся, безъ обавы, що скалѣчить ся). Штука **2·50** зр. Поручає **П. Хшонстовскій**, торговля зелѣзныхъ товарôвъ у Львовѣ, площа Капітульна ч. 1. напротивъ Катедры. 118

Дра Фридриха Ленґіля
БЕРЕЗОВЫЙ БАЛЬЗАМЪ

Самъ вже сокъ, природный, вытѣкаючій зъ березы наверченои, уходивъ вôдъ запамятныхъ часôвъ за найлѣпше средство на красу; але хемічно по припису вынаходця перероблений на бальсамъ, набирає вже майже чудесного дѣланя.

Якъ зъ вечера помастити нимъ лице або яке инче мѣсце на шкôрѣ, то вже на рано вôддѣлює ся вôдъ шкôры майже незамѣтна лусочка, а шкôра сама стає свѣтло бѣлою и делікатною.

Сей Бальсамъ выгладжує морщины на лици и вôспôвку и надає ѣму краску молодости; шкôрѣ надає вонъ бѣлость, делікатнôсть и свѣжôсть, въ найкоротшôмъ часѣ усороняє веснѣвки, родимѝ плямы, червонôсть носа, вугры и всяку таку нечистоту шкôры.

Цѣна одного збанка вразъ зъ приписомъ ужитку зр. 1·50.

Дра Ленґіля **Бензове Мыло,**

найлагôднѣйше и для шкôры найзноснѣйше, кавалокъ по 60 кр.

Антикварска оферта.

МАЙЕРЪ, ЛЕКСИКОНЪ

4 (найновѣйше) выданє

16 елегантныхъ томôвъ оправленыхъ въ полотно, якъ новѝ, замѣсть

зр. 96 зр. 55.

M. Kuppitsch W-we, Wien, 1 Schottenring 8.

Ново уладженый складъ матеріялôвъ аптичныхъ
ЛЕШКА ЦУКЕРА
у Львовѣ улиця Ягайлоньска Ч. 8.

POD CZERW. KRZYŻEM

поручає

по найдешевшихъ цѣнахъ матеріялы аптичнѝ, лѣки вскрѣпляючѝ, коньякъ, малаґу, вина лѣчничѝ, средства універсальнѝ, артикулы ґумовѝ, хирурґічнѝ и автосептичнѝ, перфурію францускую и англійску. — **Дуже дешево.**

123

ПРИГОТОВЛЕНЄ

на

ОДНОРОЧНЫХЪ ОХОТНИКÔВЪ

и до принятя въ

Ц. И К. ВОЙСКОВЍ ШКОЛЫ

починає ся въ приватнôй войсковôй приспособляючôй школѣ — **3 лютого с. р.**

Frisch, Wien 1, Schottenbasteingasse 4

директоръ, ц. и к. майоръ въ пенс., упередъ проф. въ ц. и к. Академіи вôдъ женѝ и корпусѣ вôдъ мінъ и пр.

Проґрамы даромъ.

Австрійско-угорска
FINANZ-KUNDSCHAU

Признанє, якого доси зазнавало наше письмо, дало намъ товчокъ, побôльшити его обємъ а то такъ що до формату якъ и що до змѣсту нашои часописи. Въ рамкахъ дотеперѣшныхъ буде ся обговорювати, такъ якъ и доси, всѣ **фінансовѝ и господарскѝ обявы обширно и предметово.** Всежь при тôмъ можемо числити, що въ новôй своѣй формѣ нашъ збôльшеный дневникъ знайде вôдкликъ голоснѣйшій. Попри жертвы, якѝ на насъ накладає побôльшенє обєму, **высокôсть предплаты зостає незмѣнена,** така якъ доси, бо мы намагаємо знайти бôльше розповсюдненє.

Число пробне даромъ.

Рôчна предплата за 52 богатй змѣстомъ числа 1 зр.

Адміністрація: Wien, I Wollnerstrasse 11

Чоколяда десерова.

Найбôльша фабрика на свѣтѣ — денна продажь 50.000 кг.

Пôдроблюванє забезпечено.

Подостаткомъ по всѣхъ лѣпшихъ склепахъ товарôвъ кольоніяльныхъ, по дроґеріяхъ и склепахъ зъ ласощами, такожь по цукорняхъ.

Поручає ся **ТОРГОВЛЮ ВИНЪ** Людвика Стадтміллера у Львовѣ. 30

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.